

Največji slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily
in the United States
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays.
50,000 Readers

Telephone: CORTLANDT 4687.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

Telephone: CORTLANDT 4687.

NO. 223. — ŠTEV. 223.

NEW YORK, MONDAY, SEPTEMBER 23, 1918. — PONEDELJEK, 23. SEPTEMBRA, 1918.

VOLUME XXVI. — LETNIK XXVI.

Priznanje Jugoslovancev

ZDRUŽENE DRŽAVE BODO KMALO PRIZNALE AVSTRIJSKE JUGOSLOVANCE. — TRIDESET TISOČ JUGOSLOVANOV NA STRANI ZAVEZNIKOV.

Washington, D. C., 20. septembra. — Iz diplomatičnih virov se je dognalo, da bo prvi prihodnji korak predsednika Wilsona priznanje avstrijskih Jugoslovancev. Priznanje 6.000.000 v Avstriji živčih Jugoslovancev bo sledilo zavrnitvi mirovne ponudbe, katero je stavila Avstrija zaveznikom.

Jugoslovani v Združenih državah, bivši avstrijski podaniki, so pokazali svojo lojalnost napram zaveznikom s tem, da so porazili avstrijsko-socialistično koalicio, katere je poskušala dobiti kontrolo na konvenciji Narodne Hrvatske Zajednice, ki se je vršila v Chicagu.

Na zahtevo državnega tajnika so začeli vladni uradniki preiskovati na kakšni podlagi žele ti ljudje priznanje.

Ko bodo Jugoslovani prosili za priznanje, se bodo sklicevali na vojaško pomoč, ki so jo nudili zaveznikom.

V reorganizirani srbski armadi, katere je v tem tednu napredovala v Makedoniji, je tudi 30.000 Jugoslovancev, bivših avstrijskih podanikov.

(To poročilo je posneto po newyorškem listu "World", o katerem se lahko zadržuje, da ima glede administracije najboljša poročila. Vlada bo torej začela preiskovati, v koliko so utemeljene zahteve slovenskih in hrvaških republikancev. Žal, da nas bo našla v usodnem trenutku razcepilne in bo iz tega izhajala svoje posledice. Op. ured.).

Balkanska fronta

SRBSKE ČETE SO ZAVZELE NADALJNIH ŠESTNAJST VASI IN POSKUŠAJO ODREZATI ŽELEZNIŠKO ZVEZO.

London, Anglija, 22. septembra. — Zavezniška ofenziva v Makedoniji vedno narašča, in položaj bolgarske armade je z vsakim dnem slabši.

Italijanske čete so se danes pridružile srbskim, francoskim, grškim in angleškim v njihovem zmagovalnem pohodu.

Zavzele so prvo bolgarsko črto ob Černi, vzhodno od Bitolja. Srbi so zavzeli nadaljnjih šestnajst vasi in so sedaj oddaljeni samo štiri milje od Skoplje-Solun železniške proge. Po tej železnici dobivajo bolgarske čete, ki se nahajajo v dolini Vardarja, svoje potrebščine.

Iz ofenzivnega vira se je dognalo, da so poslali Nemci nekaj svojih divizij proti jugovzhodu z namenom, da bi zavstavlili to prodiranje. Bolgari tudi pošiljajo na fronto sveže rezerve, ki pa doslej niso še ničesar dosegle.

V petek so napredovali Srbi za dvanajst milj. Bolgari na svojem umikanju uničujejo potrebščine in požigajo vasi.

Dosedaj so izgubili že veliko artilerije. Zavezniška kavalarija je v enem dnevu zaplenila dvanajst topov in neko kompletno poljsko baterijo.

Ameriški vojni urad naznanja, da so Bolgari že "premagali" ter da se umikajo po dolini Černe in Vardarja.

V bojih se posebno odlikujejo zavezniški zrakoplovci.

Rumena knjiga

Francoska vlada je objavila rumeno knjigo. — Francosko-ruska zveza proti Nemčiji. — Takojšnja mobilizacija.

Washington, D. C., 21. sept. — Francosko zunanje ministrstvo je objavilo rumeno knjigo, ki vsebuje diplomatično korespondenco glede pogajanj in sklepa francosko-ruske zveze 1892. Dosedanja vest, zagotavljajo, da je bila pogajanja lista pri sestavljanju knjige pogodba med obema narodoma ki sta si postavila za podlago zveze mobilizacijo v obrambnem slučaju. Pogodba določa:

1. Ako Francija napade Nemčijo, ali pa Italija s pomočjo Nemčije, bo Rusija porabila vse sile, ki so pod njenim poveljstvom, pri napadu na Nemčijo. Ako Nemčija napade Rusijo, bo Francija porabila vse svoje sile pod njenim poveljstvom za boj proti Nemčiji.

2. V slučaju, da armade trojeve ali ene teh sil, ki pripadajo k tej trojevi, mobilizirajo, bodeta Francija in Rusija kakorhitro izvesti o tem činu, in ne da bi bila prej potrebna kakšna predhodna sjanja, takoj in istodobno mobilizirali vse svoje armade in jih postavili na mejo.

3. Armada, katero bo postavila Francija proti Nemčiji, znaša 1.300.000 mož, Rusije pa 700 tisoč.

5. Francija in Rusija ne smeti skleniti separatnega mira.

6. Ta poodba bo trajala toliko časa, kakor trojeve.

7. Vse gori navedene točke se morajo držati tajno. Sklep Francije in Rpsije je, združiti se z vso naglieo in hitrejo v namenu, da se bo morala boriti Nemčija ob istem času na vzhodu in zapadu.

8. Generalna štaba obeh držav bodeta od časa do časa imela skupna posvetovalja v namenu, da pripravita in olajšata izvršitev gori navedenih določb. V mirnem času si bodeta medsebojno poročali vse informacije, ki se tičejo armad trojeve.

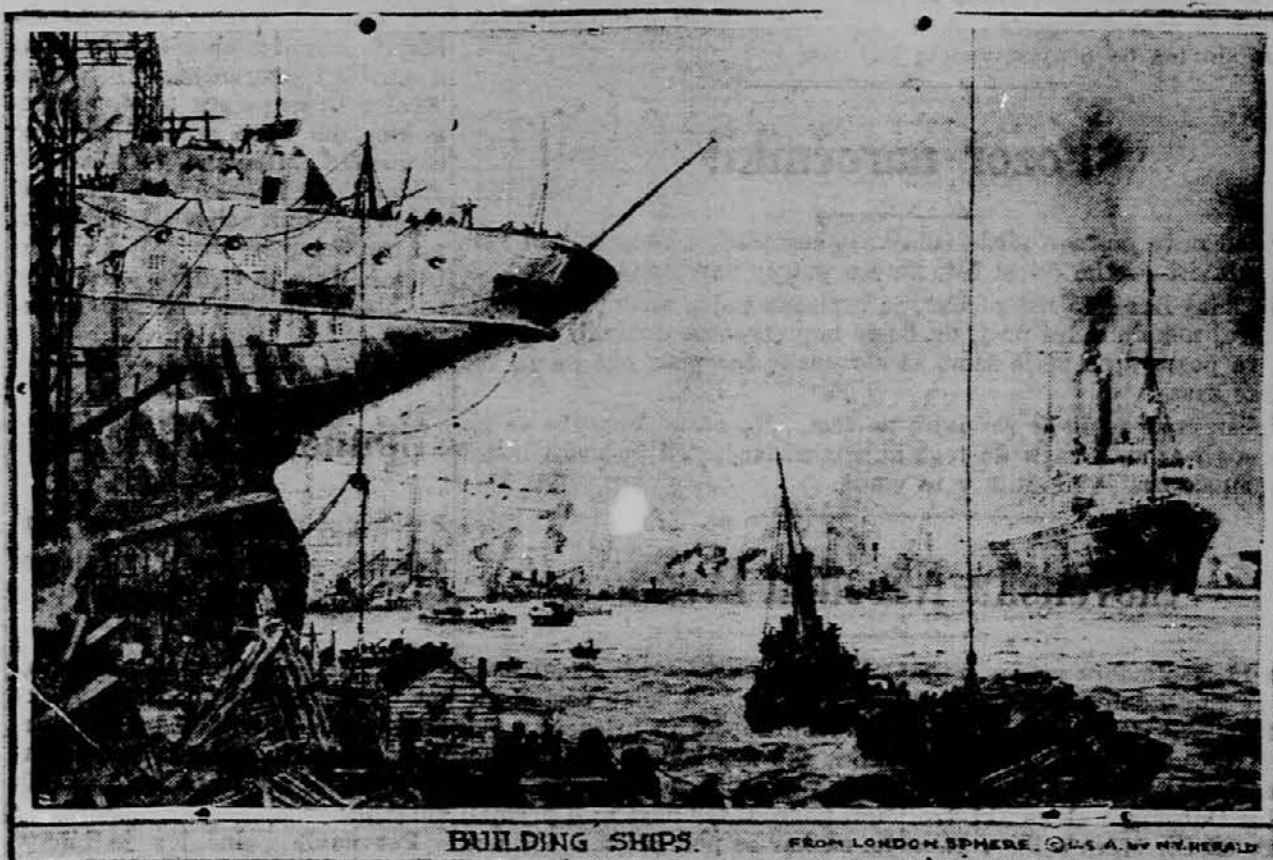
Seja odbora za Liberty Loan.

V sredo, 25. septembra, ob 8. uri zvečer bo na 120 Broadway, N. Y., soba št. 2562 seja jugoslovanskega oddelka Liberty Loan odbora. Vlada iz Washingtona zahteva, da vsakdo kupi bond četrtega vojnega posojila. Vlada tudi zahteva, da vsako društvo agitira ne samo med svojimi člani, temveč tudi izven društva za podpisovanje vojnega posojila Društveni predstavniki in tajniki so dolžni priti na sejo odbora za Liberty Loan, kajti po odredbi tajnika Liberty Loan odbora Milton Wrighta je vsak predsednik in tajnik vsakega društva officio član tega odbora.

Na prihodnji seji ne sme manjkati nobenega predstavnika in tajnika. In ne samo ti uradniki morajo priti na sejo, temveč vabljen je vsak član kateregakoli društva da dobi navodila, na kak način bo pri prihodnji kampanji agitiral za nakup bondov vojnega posojila.

WSS WSS WSS WSS
WSS WSS WSS WSS
WSS WSS WSS WSS

GRAJENJE LADIJ V ZAVEZNIŠKIH LADJEDELNICAH.

BUILDING SHIPS. FROM LONDON SPHERE. G. L. A. W. H. H. H. H.

Iz Rusije

Morjenje zavezniških podanikov, Finska je ponudila zavetje beguncem. — Nemski in avstrijski vojni ujetniki morajo pomagati boljševikom.

Amsterdam, Nizozemsko, 22. septembra. — Kakor poročajo poročevalci lista Hamburg Nachrichten, je ruski narodni komisariat v Vologdi pozval narod cele Vologda province južno od arhangelske province, da naj brezobzirno zasleduje angleške, francoske in ameriške podanike.

V več mestih je prišlo do uporov proti ententnim narodom in umorjenih je bilo nekaj Francozov in Amerikancev.

Heisingfors, Finska, 22. sept. — "Zaradi morjenja in anarhije v Petrogradu in ker je prebivalstvo večinoma brez vsakega varstva", pravi oficijelno poročilo, "je finska vlada mnenja, da iz človečanskih razlogov ne more drugače kot dovoliti ruskim, angleškim, ameriškim in italijanskim beguncem, da pridejo na Finsko."

Finska pa je zaradi pilih zalag hrane primorana prositi tri skandinavske države — Švedsko, Norveško in Dansko — da dajo za večje tem beguncem.

Peking, Kitajska, 22. sept. — Tušem so prišla poročila, da je 10. septembra nemški cesar izdal povelje vsem Avstrijem in Nemcem v Rusiji, da je njihova dolžnost pridružiti se ruskim sovjetovim četam in se postaviti nasproti Japoncem in njihovim zaveznikom. "ki pretijo obnoviti vzhodno fronto."

Arhangelsk, Rusija, 22. sept. — olkovnik Caplin, ki je vodil zoro za strogogavljenje provizorične vlade, kateri nacekuje Čajkovski, se je odpovedal svojemu mestu kot poveljnik ruskim čet in mu je sledil polkovnik Ivanov.

Delavski prepri se naglo poravnava v Arhangelsku. Ameriški vojak, ki so opravljali službo na cestni železnici so bili premeščeni v drugo službo.

Konservativni častniki pod poveljstvom polkovnika Caplina se v četrtke aretirali Čajkovskija in nekatere člane provizorične vlade v namenu postaviti drugo vlado.

Čajkovski in njegovi tovariši so bili poslani na neko laljo, ki je imela odpeljati v samostan Solovek. Na povelje zavezniških poslaničkov in z odobrom ameriškega konzula Poole so bili Čajkovski in njegovi tovariši izpuščeni. Medtem pa so ameriške in zavezniške čete patrulirale po mestu in vzdržavale red.

Zavezniški poslaničniki nimajo namena vmešavati se v notranje zadeve, toda so smatrali Čaplinovo delovanje za nasprotno ciljem, za katere so bore zavezniki. In ko je

amer. poslanik Francis v četrtke slišal o državnem preobratu, je takoj sklical konferenco zavezniških zastopnikov, ki so sklenili, da se prepove novi vladi opravljati službo in so izdali povelje, da se mora Čajkovski s svojimi tovariši izpustiti iz zaporov. Medtem pa se se pojavile po ulicah proklamacije Caplina, Ivanova in Dedusenka ter Čajkovskijevih ministrov. Te različne proklamacije so tako zmešale prebivalstvo, da je bilo treba nove zavezniške odredbe.

Čajkovskijevi pristaši so se pri toževali, da pri vladi ni pravilnega zastopstva. Dedusenka je v svoji proklamaciji izjavil, da je Caplin poskušal vpeljati monarhijo kateri bi načeloval brat prejšnjega carja veliki knez Mihael Aleksandrovič, ki se nahaja skrit v Arhangelsku. O tem pa ni nikakega dokaza.

Arhangelsk je popolnoma miren in prebivalstvo se zanaša na zaveznike.

Ko se je Čajkovski vrnil, je sklical konferenco z zavezniškimi zastopniki, da se dogovorijo o nadaljnjih korakih.

Arhangelsk, 22. septembra. — Poveljnica Marija Bučareva, ki je organizirala ruski ženski bataljon smrti, ki se je boril na fronti leta 1916, je prišla v Arhangelsk iz Združenih držav, kjer je poskušala zbrati rusko armado. Na potu je zbolela za influenco in je v oskrbi ameriških vojaških zdravnikov v nanovo ustanovljeni ameriški bolnišnici Rdečega križa.

Potem, ko je bila prepeljana v bolnišnico, jo je obiskal nek časnikarski poročevalec, kateremu je podala naslednjo izjavo:

"Ne bom več poskušala organizirati se en ženski bataljon. Šla bom na fronto ter bom navduševala kmete in z božjo pomočjo upam, da bom sestavila moški bataljon ki st bo bojeval z ententnimi zavezniki."

Povedala bom onim, ki se ne marajo boriti, da so sovražniki domovine. Jaz sama sem kmetica. Kmetje vedo, da sem odkritosrčna. Kmetje se morajo zavedati, da se morajo vsi Nemci pognati iz Rusije, ako hočejo imeti svobodno Rusijo, katero si želijo.

Amsterdam, Nizozemsko, 22. septembra. — Heški princ Friderik Karol, svak nemškega cesarja je "iz višjih krogov" prejel navet, da naj smatra yprašeno finskega kraljevstva za odgodeno ter naj privoili, da sprejme mesto administratorja kraljevstva za pet let. Princ pa tega predloga še ni sprejel.

Resignacija japonskega ministrstva.

Tokio, Japonska, 22. sept. — Japonsko ministrstvo, kateremu je načeloval od oktobra 1916 maršal grof Terauchi, je danes resigniral.

Otenziva v Palestini

Zavezniki so ujeli 18.000 Turkov ter zaplenili 120 topov. — Napada so se vdeležile tudi srbske čete. — Zavzelo se je Nazaret, rojstno mesto Krista, ki se je nahajalo v rokah Turkov skozi 1200 let.

London, Anglija, 21. septembra. Angleške in francoske čete v Palestini pod poveljstvom generala Allenbyja so 19. septembra naskočile turške postojanke na 16 milj dolgi fronti. Angleži so prebili turško črto med Rafo in morjem ter so prodrl naprej za 12 milj.

Konjenica je potisnila skozi turško fronto ter je prodrla za turško armado v smeri proti Nablus. Drugi konjeniški oddelek je prodiral v severovzhodni smeri proti Elafula in Biesan, da zajame Turke od severa.

V sredo je desno krilo generala Allenbyja naskočilo zapadno od Jordana in zavzelo El Mugeir.

Vzhodno od Jeruzalem-Nablus so angleške in indijske čete uspešno napredovale ter so zasedle turško komunikacijsko cesto, ki pelje proti jugovzhodu od Nablusa.

Zadnja naznanila poročajo, da je naša infanterija tekom popoldneva zavzela železniško križišče v Tul Keram; brigada avstralske lahke konjenice pa je dospela do železniške proge Tul Keram-Mesudieh in do ceste v bližini Aneste ter je odrezala velike oddelke umikajočega se sovražnika s topovi in proviantom.

Med tem je tudi kočna konjeniška skupina angleških indijskih in avstralskih čet, ki so se pomikale ob obrežju proti severu, pelastila železniškega križišča pri Hudeira Lektera, 19 milj od točke, od katere so pričela prodirati.

Vzhodno od Jordana so močni oddelki arabskih čet kralja iz Hedze, prišedši od turškega železnškega križišča pri Beratu, odrezali železniško zvezo proti severu, jugu in zapadu.

Tudi bojne ladje so pomagale armadi s tem, da so s topovskim ognjem očistile obrežno pokrajino sovražnika.

Operacije se nadaljujejo. Ob osmih zvečer je šlo skozi naše vrste več kot 3000 ujetnikov, mnogo pa se jih še ni preštelo. Zaplenjene so bile velike množine vojnega materijala.

Zavzete El Mugeira, kjer je križišče več cest, bo preprečilo ke, obraz in nosnice z vodo in mi-Turkom beg proti vzhodu.

Na zapadu je 18 tisoč Turkov na vzhodu pa 6 tisoč.

General Allenby se nahaja za glavno turško silo zapadno od Jordana, kar pomeni za turško armado zelo težavno stališče, zlasti še, ker so Arabci odrezali Hed-

Oficijelna poročila

ANGLEŠKO POROČILO.

London, Anglija, 22. septembra. — Nočno poročilo. — Sovražne napade, katere se je vprizorilo severozapadno od La Bassee, se je zavrnilo. Naše pozicije so ostale neizpremenjene.

Z ostale fronte ni poročati ničesar, razven majhnih infanterijskih spopadov na različnih točkah, tekom katerih smo izboljšali svoje pozicije v Zillebeke.

Dnevno poročilo. — Tekom noči so naše čete iztočno od Epehy obnovile svoje napade ter zopet napredovale. Zavzele so Priel farmo ter druge močno utrjene obrambne postojanke. V tem sektorju nam je padlo tekom večerajšnih operacij v roke veliko število jetnikov.

Južno od Villers-Guislain se je po ostrem boju zavrnilo krajevni napad, katerega je vprizoril sovražnik pretekli večer. Tekom noči so potisnile naše čete svoje črte naprej v tem sektorju ter ujele pri tem večje tevilto jetnikov.

Večeraj popoldne je obnovil sovražnik napad pri Moeuvres ter se ga je pri tem zavrnilo. Naše čete so pri tem izboljšale svoje pozicije ter ujele nekaj jetnikov.

Angleške čete so izvedle večeraj uspešno krajevno operacijo severno od reke Scarpe, v bližini Gavrelle ter potisnile svojo črto naprej na fronti dveh milj.

V pretekli noči se je zavrnilo delni napad zapadno od Acheville.

Danes zjutraj je vprizoril sovražnik krajevni napad proti našim novim pozicijam severozapadno od La Bassee prekopa. Na tem mestu se še vedno vrše boji.

FRANCOSKO POROČILO.

Pariz, Francija, 22. septembra. — Skozi celo noč se je vršila zelo živahna artilerijska akcija v pokrajini St. Quentin ter severno od Aisne.

Na fronti ob reki Vesle so francoske čete zavrnile dva napada sovražnika.

Francoski oddelki so prodrli v nemške črte v Champagne in Lorraine ter se vrnilo z jetniki.

NEMŠKO POROČILO.

Berlin, Nemčija, 22. septembra. — Armadna skupina kronprinca Rupprehta. — Zapadno od Flesquiers ter južno od Havrinecourt se se je zavrnilo delne angleške napade ter tudi močne sovražne napade severno od reke Scarpe.

Tekom nekega podjetja naših čet v bližini Moeuvres nam je padlo v roke 45 jetnikov.

Armadna skupina generala von Bochn. — Po brezuspešnih delnih napadih tekom zadnjih par dni so Angleži zopet vprizorili velik napad. Njih cilj je bil prodreti v bližini Cambrai. Pod varstvom gostega, naprej pomikajočega se ognja je prešla angleška infanterija k napadu med Gouzenecourt gozdom ter Hargicourt.

Tekom noči od 19. na 20. septembra smo v pričakovanju sovražnega napada izpraznili obrambe iztočno od Epehy ter se umaknili na stare angleške pozicije med Villers-Guislain ter Bellecourt.

Ko je sovražnik v globokih formacijah napadel višine pred našimi črtami, se ga je sprejelo s pripravljenim ognjem ter s strojnimi puškami. Napad se je izjalovil pred našimi črtami.

Po zelo močnem pripravljenem ognju je obnovil sovražnik svoje napade. Ta drugi poskus je ostal istakot brez vsakega uspeha. Dasiravno so Angleži začasno prodrli v južno-zapadni del črte Villers-Guislain in Quemenmont farme, se jih je vendar poglano ven s pomočjo naših protinapadov.

Zvečer in tekom noči so sledili živahnemu artilerijskemu ognju napadi, katere pa se je zavrnilo.

Med Ailette in Aisne se je vršila zmerna artilerijska delavnost.

ža-železnico vzhodno od Tiberijskega jezera.

Nikomur se ni treba bati!

Včeraj se je poročalo s petih zavezniških front o neprestanih uspehih.

Poroča se, da je bila v Palestini turška armada dejanski uničena. Čete generala Allenbyja, ki so šle preko slavnega bojnega polja Armagedona, so napredovale za šestdeset milj ter ujele pri tem 18.000 mož in zaplenile 120 topov. Nazaret, rojstno mesto Krista, se je zavzelo ter odprlo vrata proti Damasku in Alepo. Bi predstavljata zakladani bazi turških armad v Mezopotamiji in tudi v Palestini.

Kavalarija je po celi Palestini na delu da spravi skupaj turške čete, ki so razkropljene po številnih krajih. Zapadno od Jeruzalem-Nablus ceste je spravila infanterija v roke angleški kavalariji estanke dobro organizirane turške armade, dolga se je drugo sovražne oddelke vzemirjane od ognja letal in stojnih pušk, odrezal o od doline Jordana, kamor se hotelo pobegniti.

Operacije se nadaljujejo. Ob osmih zvečer je šlo skozi naše vrste več kot 3000 ujetnikov, mnogo pa se jih še ni preštelo. Zaplenjene so bile velike množine vojnega materijala.

Zavzete El Mugeira, kjer je križišče več cest, bo preprečilo ke, obraz in nosnice z vodo in mi-Turkom beg proti vzhodu.

Na zapadu je 18 tisoč Turkov na vzhodu pa 6 tisoč.

General Allenby se nahaja za glavno turško silo zapadno od Jordana, kar pomeni za turško armado zelo težavno stališče, zlasti še, ker so Arabci odrezali Hed-

Ko so se pojavili nemški podmorski čolni ob ameriški obali, je začela vlada vpoštevati možnost, da se pojavijo nemški aeroplani nad New Yorkom. Vsaka newyorška tovarna si je nabavila velikansko sireno, ki bi začela tuliti v slučajni zračni napada. S tem bi bilo dano prebivalcem mesta znamenje, naj se skrijejo v kletke.

V petek malo pred osmo uro zvečer bodo pa vse te sirene zatulile. Ali bodo morda tedaj nad New Yorkom nemški zrakoplovci? Ne, ne bojte se, ne bo jih. Sirene bodo oznanjale da se je začela kampanja za četrto vojno posojilo. Sirene bodo opominjale ljudi k patriotični dolžnosti — naj kupujejo Liberty bonde in naj jih kupi vsak toliko, kolikor jih more kupiti s svojimi prihranki in dohodki.

Zadnja tri posojila so dokazala, koliko je zmogen žrtvovati ameriški narod za vresničenje ciljev, katere je določil njegov zastopnik — predsednik Wilson.

Četrto vojno posojilo naj prejšnje dokaze podkrepi. To je želja vsakega zavednega Amerikanca. Da se bo to v polni meri zgodilo, moramo iti vsi na delo.

Slovenci, sedaj imate najlepšo priliko, da vladi Združenih držav že vsaj malo povrnete vse nešteto dobrote!

Potovanje v Mount Vernon se je izvršilo na predsedniški jahti "Mayflower".

Iz Washingtona je princ Aksel odpotoval v Norfolk, Va.

Umirajoće cesarstvo

Spisal dr. Bogumil Vošnjak.

(Nadaljevanje.)

Za angleško ekonomsko delav-
st v Rusiji se nudi izvrsten cilj.
lo važno bo tudi za angleško-
gospodarsko razmerje, če bo sla-
ta iz Anglije v Petrograd še ve-
ko preko Rotterdam-Berlina-
arsave ali preko Dunaja-Varša-
-Moskve-Odesa. Cesta ali črta
Belgrad-Odesa bi bila v tem
iru najboljša in Jugoslavija bi
bilo postala obdobjanja vredna
lika pot med Anglijo in Rusijo.
Jugoslavija s svojimi dvana-
jimi milijoni Srbov, Hrvatov in
ovenec, ki so raztreseni po o-
mlju, ki bi bilo v stanu preha-
jevati prebivalstvo velike sile, bo
šla v hierarhiji držav takoj za
alijo. Neki avstrijski državnik
nekoč trdil: "da je habsbursko
sarstvo velika sila z vini kake
ednjestvne države". Isto velja
ede Italije. Jugoslavija bo izpo-
avljena nevarnosti zanemarja-
a svoje domače politike, če se bo
več pečala z zunanjo politiko.
Različnost veroizpovedanj, me-
nica severa in juga, zapada in
loka, vse to bo napravilo Jugos-
ovane za izvanredno zanimivo
šaničo sosednjih civilizacij. Vo-
ni cilj pa bo popolna asimila-
a političnih metod ter glavnih
litčnih pravil zapadne civilizac-
je. Iskali si bomo vzorcev, ne v
videnih civilizacijah, kot sta
li Dunaja in Berlina, temveč bo
p šli na skrajni zapad po svoje
glede. Le družba, ki je vzrasla
državljanski prostosti, more
iti vzorcev za mlade narode,
kiri razvoj vseh ne-madžarskih
ubijo državljansko prostost bolj
katerikoli drugi zaklad.

Velika važnost Jugoslavije bo
a izvaževala zapadnih vzorcev
a Balkan in iztok. Jugoslavija
a najbolj zapadna država ob-
atih iztoka. Jugoslavija ne bo
nadalje balkanska država.
sled tega bo tudi imela privile-
rano stališče z ozirom na bal-
nske države, ki bodo sprejemale
njenim posredovanjem vzorcev
oderne civilizacije. Jugoslavija
morala kot zapadna sila na
alkami izvrševati veličansko na-
ko. Na njenih ramedih bo slo-
a velika odgovornost. Nje na-
ga bo prileti z organizacijo
ukana v duhu enakosti in pra-
nosti.

Jugoslavija bo živ simbol spr-
dveh velikih smeri civilizacije,
pada in iztoka. Razven dveh
eed bosta obstajali dve glavni
rkvi, ramsko-katoliška in pra-
slavna. Najti je države, v kate-
a žive drug poleg drugega, kato-
ani in protestanti, a nobena
uga evropska država nima ena-
ga števila pravoslavnih in ne-
avoslavnih državljanov. Iz tega
roka bo imela Jugoslavija veli-
nsko nalogo v mednarodnem
vjenju, ker bo skušala spriz-
iti zapadno in istočno Cerkev ter
vesti Rim bližje k Carigradu in
oskvi. Obstajajo dalekosežni iz-
odi o boljšem mednarodnem in
rskem sporazumu med narodi.
et in krščanstvo moreta le pri-
biti, če bo obstajala mesto so-
pstva verska enakost in spravi-
nost ter mesto sovražstva veliko-
šno prijateljstvo.

Mislite si, da bi ne bila kupola
ramanteja v Rimu nič več sim-
l rivalstva do Svete Sofije v Ca-
gradu. Kako bogastvo bi lahko
sklilo iz tega!

To bi bilo spojenje različnih ci-
lizacij in načinov misljenja, ki
ne bilo prvo v zgodovini člove-
va. Aleksander Veliki je skušal
trajiti iztok z zapadom. Združil
Grško, a edinole v suženstvu.
eset tisoč Macedoncev je poročil
perzijskim ženam. Pribolnost
ke vrste bi ne bila potrebna v
odoči Jugoslaviji. Srbi, Hrvati
a Slovenci so istega plemena. Ju-
pslovani imajo že svojo lastno
rodno civilizacijo in vladajoči
ivilizaciji zapada in iztoka bi le
polpolni produkt narodne duše.

OGRSKA — ČEŠKA.

Ustvarjenje Ogrske je eden iz-
ed najbolj presenetljivih socio-
skih procesov. Svet pa tudi ne
ozna nobenega bolj pretkanega
otvarjanja zgodovine kot je ma-
žarsko. Potom skrbne zgodovine-
e preiskave se lahko dožene ve-
k delež slovanstva pri ustanov-
enju ogrske države. Stara ma-
žarska država je mešanica narov.
Mesta niso vsa madžarska,
enaveč kozmopolitska. Vez, ki je
pajala skupaj to umetno državo,
e bil latinski jezik. Slovenci so
ančili Madžare vse umetnosti mi-
u, — poljedelstvo, industrijo in

vanski problem v popolnoma na-
pačno luč. Prav nič se ne dvomi,
da bodo Varša, Moskva, Ščija,
Belgrad in Cetinje tvorili "amor-
no maso". Orientaliska domoljija
Madžarov je obdobjanja vredna.
"Ta panslavistična država, —
pravi Andrassy, — bo meteor, ki
bo šel skozi nebesa Evrope, po-
vzročajoč ogenj in razdejaje. Za-
stojb bo tolažba, da mora ta po-
šast poginiti." Vseslovanska drž-
ava Andrassyjevega tipa bi bila
bedastoča, a Jugoslavija, neodvis-
na od vsega zunanega vpliva ter
močna le vso svoje lastne narod-
ne sile, je veliko bolj nevarna pri-
kazen za madžarske uzurpatorje.

Politika Deaka in Andrassyja
etarejšega je bila ona kompromi-
sa. Ogrska ni spoznala velikega
cilja vsakega naroda, — savere-
nosti. S sofini odvetnikov so sku-
šali njeni politiki prikriti resnično
stanje stvari. Ogrska ni bila ni-
kaka prosta dežela ter je imela le
začasen privilegij držati druge na-
rode v suženosti. Njena prostost
ni bila nikdar kaj drugega kot
prostost zatiranja drugih. Prišla
je velika vojna in s pravo azijsko
divjostjo so se vrgli Madžari v
boj proti zaveznikom. Prišel je
trenutek, ko se bo zdrobilo vse so-
vražniške Ogrske! Madžari so po-
stali hušji od Prusov in njih ideo-
logija je postala bolj pruska. Vsi
madžarski razredi, vse stranke so
podpirale hohenzollersko vojno
manjho. V veliki ekstazi je vse po-
navljalo krik: — Smrt ali življe-
nje!

Andrassy je rekel meseca julija
1916 v ogrskem parlamentu: "Ni
dinastija na tehtnici, temveč celi
narod!"

Kaj bi bil storil Košut v teh dne-
vih velike vojne? V predgovoru
svojih spominov iz prognanstva je
pisal: — Narod pa je sklenil dru-
gače (1867). Zlomil je ročaj one-
ga prapora, katerega smo nosili
tako visoko na težavnih potih iz-
gnanstva. — Navesti pa hočemo
tudi prerokovanje starega revolu-
cijonarca, ki je povedal svojem
narodno resnico glede slabotnega
kompromisa, katerega je sklenil:
— Prepričanje mojega sreča pravi,
da sem imel nekoč prav v sporu
s sovražniki moje dežele ter da
imam tudi sedaj prav v sporu
mnenja s svojim lastnim narodom.
Jaz imam prav. Sodnik sveta bo
odločil.

Sodnik sveta je odločil proti
narodu, ki ni bil v stanu boriti se
do konca za svoj lastni revolu-
cijski ideal in ki je zahteval na-
rodno smrt Slovanov za temelj
svoje lastne vlade na grobovih za-
tirnih narodov. Košut je vedel,
da je bilo leto 1867 veliko izjav-
ljenje ne le za njegov lastni narod,
temveč za celo Evropo.

Ogrsko vprašanje vzmernja v
veliki meri diplomate. Ali bo Ogr-
ska zmogla neodvisnega državne-
ga življenja, če se jo bo sklenilo
ter omejilo na madžarsko ozem-
lje?

(Pride še.)

Clevelandske novice

Reko si je izumil Frank Mitave-
ml., 1029 E. 61. St., v nedeljo 15.
sept. popoldne pri igranju žoge.

Pri igranju žoge si je zlomila
roko tudi gd. Jančarjeva iz 62.
ceste.

Zastrupljenje krvi je bila posled-
ica male rane, ki jo je dobil v
tovarni Frank Zorič, 1271 E. 58.
St. Ako ne bi bil šel o pravem
času k zdravniku, pa bi bil ob ro-
ko. Sedaj se mu že obrača na bo-
lje.

Umrli je Anton Zajec, star 10 me-
secev, in Frančiška Lovko, stara
1 mesec.

Kršeni so bili v nedeljo 15. sep-
tembra v cerkvi sv. Vida: Jos. So-
mak, Clarence Turk, Matilda
Vahčić, Frančiška Kleindienst,
Helena Jaklič, Alojzija Truden in
Olga Vesel.

Grozljše so že začeli "prašati".
Mošt bo sladak, pa tudi salamen-
sko drag. Cena še ni natančno zna-
na. Najbrže se bo vrtilo okrog \$40
do \$50 sod. Ampak vseeno, ta bo
zlat zadnji "čens", ker drugo le-
to bo suho kot na ribniški peči.

Iz Collinwooda.

Poročena sta bila v soboto 14.
sept. Mr. Jos. Novine in Miss Ag-
nes Knuvel. V ponedeljek 16. sept.
pa Mr. Frank Matjašič in Miss
Mary Činkole. Bilo srečno!

V soboto 14. sept. sta bila kršče-
na v cerkvi Marije Vnebovzete
sodijo najboljši madžarski duhov-
o takozvanem panslavizmu. Piz-
slavizem je za Ogrse strašno stra-
šilo. Madžari so vedno stavili slo-

zija Tekavčić, Danica Marija Ste-
fančić ter dvojčka Josip Rajmund
in Ljudmila Grace Megale.

Dne 13. sept. je bil sprejet k
rečnemu poštiku Jozef Blažević v
8. mesecu svoje starosti.

V ponedeljek 16. sept. sta bila
sprejeta na Euclid pokopališče
pokojna John Prudič in Fr. Kos-
leti dan popoldne je bil pokopan
tudi 4 mesece stari Jozef Perme.

Dne 19. sept. je bil pogreb šlet-
nega Tomaža Markovič.

Iz Newburgha.

Na pet zakonskega življenja sta
se podala v ponedeljek 16. sept.
Martin Krese in pa Rosa Maver.
Oba sta tukaj poznana in promi-
nentna v krogih tukajšnjih mladih
ljudi. Obilo sreče v novem stan-
ju! — Poročena sta bila tudi An-
ton Vrh in Neža Kravcar. Tudi ta
dva sta iz domače fare in poznana
med tukajšnjimi Slovenci. Bilo
srečno!

V cerkvi sv. Lovrenea so bili kr-
šeni: John Rudolf Phine, Eliza-
beta Stanič in Mary Lukač. Fara-
naračša po številih.

Družini John Kenig na 82. cesti
je umrl mali Stanislaw. — Stari-
šema Barle je po kratki bolezni u-
mrila 2 leti stara hčerka Anica.

Slika iz zadnje ruske poljske revolucije

Prišel sem po nekem opravku v
Krakov, kjer sem se mislil zadrž-
vati par tednov. Na kolodvoru me
je pričakoval moj prijatelj Slubi-
cki, s katerim sva se znala že
dolgo časa in sva bila popolnoma
zaupana.

"Kam si sedaj namenjen naj-
prej?" vprašal me je.

"Najprej moram poiskati kak
hotel, potem bom obiskal nekatere
znance in dalje se bo videlo", od-
govoril sem.

"Saj greš lahko za ta čas k me-
ni. Sicer nimam bogve kakšnega
stanovanja, toda uiniti in preoble-
ti se zamore pri meni tudi."

"Kje pa stanuješ?"

"V nekem penzjonatu na Bato-
rijevi ulici."

"Pa pojdiva!"

Vzel sem izvoščeka, ker sem
imel s seboj nekaj prtljage in ker
leži Batorijska ulica ravno na
drugem koncu mesta od kolodvo-
ra, ter sva se odpeljala.

"Tu je moja soba, zakleni se od-
znotraj ter uredi svojo toaletto, jaz
počakam pa zbnaj na hodniku",
rekel mi je Slubički, ko sva prišla
v stanovanje.

Jaz sem se mu zahvalil s kratko
besedo in potem takoj prišel rav-
nati po njegovem nasvetu. Ko
sem bil gotov in odklenil vrata,
me je čakal na hodniku.

"Sedaj pa pojdiva! Saj me boš
nekoliko spremlil?" rekel sem mu.

"Najprej pojdiva se v obednico
na čaj", odvrnil mi je. "Teta Ki-
ča je naročila, naj te povabim."

"Kdo pa je ta teta Kiča?"

"Jo boš takoj spoznal. Lastnica
našega penzjonata."

Grem torej z njim v obednico,
kjer me je že pričakovala teta Ki-
ča, par korakov daleč od vrat v
obednico ter prav prijazno spre-
jela.

"Nas jako veseli, da vas vidimo.
Adaš nam je že veliko o vas pri-
povedoval in čitali smo tudi že o
vas v časnikih. Prosim, izvolite
vzeti čaja!"

"Gospod, oprostite, kako vam
je ime?" obrne so zopet k meni
teta Kiča, hoteč me predstaviti gos-
tom.

"Dosljej sem bil vedno Le-
nard."

"Torej gospod Leonard", pred-
stavlja me gostom. Potem mi pa
predstavi navzoče goste po njih-
vih imenih.

Teta Kiča mi je prinesla lastno-
ročno čašico čaja, sosed pa mi je
ponudila posodico s sladkorjem in
sosed od druge strani srovega
masla.

Občutil sem takoj, da sem pred-
met splošnega opazovanja. Moški
so me gledali naravnost in odpr-
to, ženske pa, kakor se spodobi.

Jaz pa se nisem veliko brigal za
goste, dobro vedoč, da se z njimi
ne srečam nikdar več. Tudi oni
me niso preveč nadlegovali z raz-
nimi vprašanji, vedoč, da sem
utrujen.

Ko sem vstal in se hotel poslo-
viti, me je vprašala teta Kiča, če
že imam stanovanje.

"Se ne", odgovorim; "prtljago
pustim pri Slubičnem, sam pa poj-
dem v mesto po obiskih in modtem
se bo videlo, kako in kaj."

"Pri nas je sicer vse zasedeno,
toda za vas bi morebiti naredili
prostor, ako nimate preveč zahtev.
Bilo bi nam mogoče imeti pri sebi ta-
ko daljnega gosta."

"Za posebne ugodnosti se mi tu-
di ne gre", odvrnem teti Kiči.

"Pa ostani pri nas", prigovar-
ja mi prijatelj Slubički. "Bova
večkrat skupaj in se lahko kaj po-
govorila; Batorijska ulica leži pa
tudi jako ugodno za tvoje oprav-
ke."

Tako sem ostal, si pustil poka-
zati sobo in odločil v nji svoje reči.
Potem sva pa šla s Slubičkim v
mesto.

Pri teti Kiči sem se seznanil z
raznimi ljudmi.

Bilo je nekoč po obedu. Jaz
vsanem in hočem oditi. V tem
trenutku zapazim, da je pristopila
neka mlada, morda osemnajstlet-
na gospodična, jako čedno zuna-
njesti in sila prijetnega nastopa,
ki sploh odlikuje poljske plemi-
takinje, k mojemu prijatelju Slu-
bičnemu, s katerim je bila že prej
znana in s katerim sem jo videl že
prej večkrat govoriti. Enkrat je
med pogovorom pogledala proti
meni in potem se je tudi on ozrl
name. Meni se je zdelo, da govo-
rita o meni, oziroma da ga nekaj
prosi, kar se tiče mene. Nato se
Slubički res obrne k meni iz besed-
dani:

"Gospodična Janina Kleniew-
ska me prosi, da bi jo vam pred-
stavil, ker bi rada z vami nekaj
govorila."

Nato predstavi še mene gospo-
dični.

"Sicer vas v-ak dan vidim",
prične gospodična "toda doslej
nisem imela prilike, da bi z vami
govorila."

"Ali bi radi govorili kaj pamet-
nega, ali kaj neumnega?" ji re-
čem nagajivo. "Dajva najprej to
dognati, pa bova vedela, pri čem
da sva."

"Ravno k najbolj pametnim
ljudem se ne morem prištevati",
odvrne mi priprosto, "k najbolj
neumnim pa tudi ne."

"Torej nekako v zlati sredi",
odgovorim; "taki ljudje so naj-
bolj srečni ter najbolj rejeni in
ljudje jih imajo najraje, ker so
najbolj pridni."

"K najbolj pridum se pa men-
da že ne smem prištevati. Danes
sem dobila dvojko iz fizike."

"Ali se učite kuhati?" jo vpra-
šam šaljivo.

"Tisto pa tudi ne. Hodim na
kurze Baranskega."

Tako sem zvedel iz pogovorov
v kratkem, da je Janina Kleniew-
ska hči nekega premožnega vele-
poselnika iz minske gubernije in
da obiskuje v Krakovu višje žen-
ske tečaje Baranskega, ki imajo
značaj zasebnega ženskega vseučil-
išča. Zvedel sem tudi, da ima v
Krakovu sestro, ki stanuje v me-
stu in je redna slušateljica kra-
kovskega vseučilišča. Mene je za-
čela gospodična Janina zanimati,
in sicer ne toliko radi prijetne zu-
nanjosti, kakor radi priproste od-
kritosti.

Ko smo tako po obedu ostali sa-
mi v obednici, se je gospodična
Janina naenkrat osredila in me na-
govorila naravnost:

"Moja sestra bi vas rada nekaj
prosilila."

"Vaša sestra?" začudil sem se.

"Saj ne stanuje v našem penzjo-
natu in še nimam časti je po-
znati."

"Stanuje v zasebnem stanova-
nju ne daleč od tukaj. Ona vas že
pozna, ker prilaja večkrat k me-
ni in jaz sem ji vas pokazala. Pa
tudi gospod Slubički je že večkrat
priporočeval o vas."

"Česa bi pa želela vaša sestra
od mene?" jo vprašam.

"Neko francosko nologo ima in
potrebuje k temu znanja latinske-
ga jezika."

"Toda jaz se ne pečam izrečno
s francoščino in tudi ne z latin-
skim jezikoslovjem", odvrnem.

"Saj se ne gre za jezikoslovje",
spregovoril je vmes moj prijatelj
Slubički, "gre se samo za razla-
ganje nekih slovničnih oblik."

"Vendar ne vem, če bi mogel
ustreči", premišljeval sem. "Kaj
ti misliš?" obrnil sem se k Slubi-
čnemu.

"Jaz bi rekel, da ji ustredi",
odvrnil mi je.

"Njeno stanovanje je tu v bli-
žini in morda bi bili tako prijazni,
da bi stopili danes popoldne tja
skupaj z gospodom Slubičkim. On
je tam že znan in vas bo peljal."

Mene je to povabilo nekako o-
supnilo. Poznal sem poljske nava-
de in vedel sem, kako so Poljaki
ceremonijalni med seboj, nasproti
damam pa še posebno. Tu me pa
povabi na obisk k takorekoč po-
polnoma neznanim mladi dami na

Telefon urada: Court 3459 Telefon na doma: Neville 1870 R.
F. A. BOGADEK
ATTORNEY AT LAW
VRHOVNI ODVETNIK NARODNE HRVATSKE ZAJEDNICE
103 Bakewell Building.
Coral Diamond in Grant Sta.,
Nasproti Court House.
PITTSBURGH, PA.

učin, kakor bi se šlo h kakemu
šolskemu tovarišu. Toda moj pri-
jatelj Slubički je hitro obljubil v
mojem imenu in tako se tudi meni
ni bilo lahko ustavljati.

Ko se je Janina poslovila z vsjo
eleganco mlade poljske plemenita-
šnje, mi je pojasnil Slubički, da
sta ti dani pristajanje poljske so-
cijalno-revolucionarne stranke in
taki ljudje obično med seboj ve-
liko bolj priprosto ter ne pripo-
znajajo vladajoče etikete in mode.

Sicer pa da sta jako resni in po-
stani osebi. Sestra gospodične Ja-
nine je nekoliko manj prijetne zu-
nanjosti, zato pa bolj nadarjena in
bolj zavzeta za učenje ter bolj re-
sna. Menda, ker je nekoliko starej-
ša. Tudi njemu je že omenila, da
bi rada mene prosila, da ji pomo-
gem sestaviti neko nalogo.

"Ako ti misliš, pa pojdiva", od-
govorim.

Tako sva šla popoldne res sku-
paj v mesto in sva mimogrede
vstopila v stanovanje gospodične
Eleonore Kleniewske.

Vstopiva v veliko, temno hišo,
kjer so prebivali očitno samo
revnejši ljudje. Greva po narač-
nem hodniku v prtljugo na desno
in slednjič se ustavi Slubički pred
majhnimi, priprostim vrati, re-
koč:

"Tu je njeno stanovanje."

Popolnoma, kakor pri nas re-
vnejši dijaki.

Potrkava ter neki ženski glas
vpraša:

"Kdo tam?"

Slubički pove svoje ime in moje
vrata, ki so bila znotraj zaklenje-
na, se odpro in stojiva pred mlado,
priprosto oblečeno in po svoji zu-
nanjosti celo nekoliko zanemarno-
no damo. Sobica, v katero sva
vstopila, je bila navadna in naj-
priprostejša dijaška sobica, ravna
postelja in majhna mizica je bila
vsja njena oprava.

"Ali gospodična Eleonora ni
doma?" vpraša moj prijatelj Slu-
bički.

"Doma je, doma, pride takoj",
odvrne neznanja gospodična.

Vrata, ki so vodila iz te sobice
v drugo sosedno sobo, se odpro in
v prvo sobo vstopi gospodična
Eleonora, pozdravi veselo Slubi-

(Dalje prihodnjic.)

WSS WSS WSS WSS WSS WSS
WSS WSS WSS WSS WSS WSS
WSS WSS WSS WSS WSS WSS

Zdravim samo moške.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialist v Pitts-
burghu in ima 28-letno izkušnjo v zdravljenju moških bolezni.

Zastrupljenje krvi zdravi s
slovitimi 606, ki ga je iznašel
profesor dr. Ehrlich. Ako imate
izpuščaje in mozo po telesu,
v grlu, ako vam izpadajo lasje,
ves boli v kosteh, pridite in
izšitil vam bom kri. Nikakor ne
čakajte, kajti ta bolezen se pre-
nese naprej.

Vso izločevanje iz kanala za
izpuščanje vode zdravim po naj-
novejši metodi in v kolikor mo-
goče kratkem času. Kadar spo-
znate, da nimate več moške moči,
ne čakajte, temveč pridite in
vrnil vam bom moško moč.
Kilo ozdravim v 30 urah brez
operacije.

Bolečine v mehurju, od čer-
sar prilijajo bolečine v hrbtu
in križu, palenje pri mokrenju
in ostale bolečine ter vrste zdravim z največjo gotovostjo.

Revmatizem, trganje, bolečine, otekline, lišaji, škroflje in druge
kožne bolezni ki nastanejo vsled nečiste krvi, ozdravim v kratkem
času, da ni treba ležati.

Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 8. zjutraj do 5. po-
poldne. V torek, četrtek in soboto od 8. zjutraj do 8. zvečer. V nede-
ljo do 2. popoldne.

Po pošti ne delujem. Pridite osebno. Ne poznajte ime in številke
Dr. KOLER, 638 PENN AVE
PITTSBURGH, PA.

Ali ste bolni?

Ako imate kako bolezen, ne glede na to, kako dolgo in ne osiraje
se na to, kateri zdravnik vas ni mogel ozdraviti, pridite k meni. Vrnili
vam bo vaše zdravje.

Otdaljenost ali pa pomanjkanje denarja naj
vas ne zadržuje. Vse zdravim enako: bogate in
revne. Jaz sem v Pittsburghu najboljši specialista
za moške in sem nastanjen že mnogo let. Imam
najbolje opremljen urad, tudi stroj za X-zarke,
katerimi morem videti skozi vas, kakor skom-
teko. Imam svojo lastno lekarno, v kateri se
zahajajo vse vrste domačih in tujih zdravil.
Ne bodite bolni in pridite k meni kot k prijatelju.
Govorim v vašem jeziku. En obisk vas bo prepri-
čal, kaj morem za vas storiti.

Imam Erlichov slovit 606 za krvne bolezni in
ozdravim bolezen v nekaj dneh. Ozdravim sem ti-
sože stihajev oslabelosti, kožne bolezni, revmatizma, šločične in
jetrne bolezni, arbenje, mazoile in vse kronične bolezni.

Številna cura.

Prof. Dr. H. G. BAER,

111 SMITHFIELD ST. nasproti pošte PITTSBURGH, PA.
VARNOST — Održi to in prinesi s seboj.

SLOV. DELAVSKA

PODPORNA ZVEZA

Ustanovljena dne 16. avgusta 1908.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penna.

Sedež: Johnstown, Pa.

GLAVNI URAĐNIKI

Prisiljeni: IVAN PROSTOR, 1098 Norwood St., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: JOSIP ZORKO, R. F. D. 2, Box 113, West Newton, Pa.
Glavni tajnik: BLAŽ NOVAK, 634 Main St., Johnstown, Pa.
2. Pom. tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, 634 Main St., Johnstown, Pa.
3. Pom. tajnik: ANDREJ VIDRICH, 20 Main Street, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: JOSIP ŽELE, 6002 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pom. blagajnik: ANTON KOČVAR, R. F. D. 2, Box 29 Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR

Prisiljeni nadzor. odbora: JOSIP PETERNEL, Box 55, Wilkes, Pa.
1. nadzornik: NIKOLAJ POVŠE, 1128 Fabian St., City View, N. S. Pittsburgh, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROHLY, 885 E. 157th St., Cleveland, Ohio.

FOTOTNI ODBOR

Prisiljeni fotot. odbora: MARTIN OBERŽAN, Box 13, East Mineral, Kan.
1. porotnik: FRANKO TROPOČIČ, R. F. D. 3, Box 148, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VEKOVNI ZDRAVNIKI

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 643 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Glavni urad: 634 Main St., Johnstown, Pa.

URADNO GLASILO

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York City.

Ocenjena družina, ostrova njih uradniki, so ujudno prošni, polijam vse doplate naravnost na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar saj se polije edino potom Potolnih, Expresnih, ali Bančnih denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih čekov. Nakaznice naj se naslovijo na: Blaž Novak, Tittle Trust & Guarantee Co. in tako naslovljene pošiljajo z mesečnim poročilom na naslov gl. tajnika. V slučaju, da opazijo družinski tajniki pri poročilih glavnega tajnika kak pomanjkljivosti, naj to nemudoma namantjo uradu glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

Magdalenina kita

Francoski spisal JEAN RAMEAU.

— Hvala Bogu! — je rekla. — Se vedno živi! — Najbrže se ni hudo poškodoval. — Od kje je padel? — Strie, pomagaj mi, primi ga, da ga bova odnesla.

Prijela je Silvera pod pazduho, da bi ga odnesla v župnišče. Naenkrat pa, ko je videla, da so se odprle njegove oči, njegove žalostne, motnosenje oči, je spustila glavo na prsa ubogega pastirja in bridko zajokala.

— Odpusti mi, Silvere, odpusti mi!
In ne da bi se kaj brigala za strica ali za mladega Roumigasa, mu je začela poljubljati oči in ustnice.

— Toda, Jakobina — je zaspešal Gaston. — Zdi se mi, da vaše obnašanje...

Ona ga pa ni poslušala, ampak je neprestano govorila 'nezavestnemu':

— Odpusti mi, saj vendar tebe ljubim in nikogar drugega. — Ali me slišiš? — In vse, kar sem danes napravila, sem storila le vsled tega, da bi se prepričala, če me še ljubiš.

Abbe je lovil sapo in poskušal nekaj povedati, dočim je bil Gaston sedaj rmen, zdaj bled in zelen.

— Ne, to je preveč, to je preveč — se je jezil. — Tako se pa res ne sme norčevati s človekom.

Mladi deklici je pogledal v obraz in pristavil:

— Gospodična, ta igra mi je malo predolgo traja. — Prosim vas, sedaj se odločite. — Izberite med menoj in med tem pastirjem. Eden med nama je tukaj nepotreben. — Morda sem jaz, morda je on.

— Da, gospod, vi ste nepotreben — je odvrnila deklica hladno. — Ko je zaslišal abbe te besede, je zakričal:

— Kako, Jakobina? — O ti moj Bog! — In vi, gospod Gaston!

O to ni mogoče, ni mogoče!

Zijal je in ni vedel, kaj bi napravil.

Jakobina pa ni izgubljala časa. Poklicala je vrtnarja Tontona in z njegovo pomočjo odnesla Silvera v župnišče.

— O sveta nebesa! — Kaj se je zgodilo? — je vzkliknila Pepita.

— Ali se je na gori pobil? Saj sem vam rekla, da bi bilo boljše o-stati doma. — In vi, gospod župnik? — Vi se vsaj niste ponesre-čili?

— Kam ga nesete? — je vprašal vrtnar.

— V sobo. Saj je vseeno v katero — je odvrnila deklica.

— Torej v prvo nadstropje.

— Ne, to bi bilo prenevarno — kar sem ga položila.

Položila sta Silvera na Jakobino posteljo.

— Hvala vam, Tonton. Če imate res radi, sedite takoj na osla in odjezdite k mojemu stricu, zdravniku Henriju Bordesu v Aignes Vives. — Recite mu, naj pride takoj v Gargos. — Se neooj mora priti mu rečite.

— Dobro, gospodična — je odvrnil vrtnar in odšel.

Silvere je imel še vedno zaprte oči in je počasi, sunkoma dihal.

Jakobina mu je položila še eno blazino pod glavo in naročila Pepiti naj prinese kisa in vode.

Tedaj je vstopil abbe in prinesel v roki čašo neke tekočine.

— Kako? — je rekel. — V tvoji sobi?

— Da, tukaj je najbolj pripravno, stric.

— Upajmo da ne bo tukaj za večno obležal.

— Molimo, da bi ozdravel. — Se vedno je nezavesten.

Abbe je izpraznil čašo in začel molelovati:

— O, ti moj Bog, kakšna zgodba je to. — O ti moj Bog, sedaj sem pa res v lepi zagati. — Gospod Gaston se je ves jezen poslovil.

Kakšno mnenje bo imel o nas? — In kaj bo rekel njegov oče? — In vsi ljudje v vasi? — O moj Bog, stoj mi na strani!

Sedel je v naslonjaču in si poiskal tolažbe v tabakiri.

In zatem je začel mrmurati:

— O moj Bog, jaz sem uničen! — Najprej ta nevarna in na-porna pot, potem pa še ta nesreča! — Uničen sem, popolnoma uni-čen! — Ne, to je preveč! Kar je preveč, je preveč!

Par minut pozneje je zaspal v naslonjaču.

Četrto poglavje.

Silvere je bil še vedno nezavesten.

Ko je se Jakobina sklonila preko njegovega obraza, in začela jokati, so se njegove oči za spoznanje odprle, toda videle niso ni-česar.

Ležal je nepremično na beli postelji mladega dekleta. Prsi so se mu komaj dvigale in dihal je tako narahlo kot diha majhen o-trok.

Po preteku četrte ure se je pa pričela prebujati Silverova duša. Zdelo se mu je, da čuti v nosnicah rezek vonj, in da se je pred nje-govo zavest spustila debela črna koprena. Hotel se izogniti onem-ponju, je čutil, da se je nagnila njegova glava nekoliko na stran in

zdelo se mu je, da se je nekdo globoko oddahnil.

Tedaj je odprl oči in razločno spoznal Jakobin obraz. Razu-mel pa ni ničesar in njegove oči so se zopet zaprle.

Tedaj je pa udaril na njegova nšesa klie, tožeči klie kot da bi prihajal od neke iz silne daljave.

— Silvere! — Silvere!

Ali se mu sanja? — Ali ni to odmev one strašne noči ko je bil pustil Jakobino samo pred votlino?

— Silvere! Silvere!...

Ali ni bil to spomin na ono strašno, sree paražajočo ločitev?

— Silvere! — Silvere!

Zdelo se mu je, da se je glas približal, da postaja vedno bolj razločnejši, da se usta, ki ga izgovarjajo, dotikajo njegovega čela.

— Silvere! — Jaz sem, Jakobina! — Ali ne slišiš?

Vtreti je odprl oči, pogledal krog sebe in se slednjič popol-noma zavedel.

Mahoma se je vsega spomnil. Kako so šli na Gorgos, kaj se je tam zgodilo in kako se je slednjič zgrudil na tla. Štutil je, da so ga tem prinesli v župnišče ter ga tako obupno kličje gospodična Jakobi-na Maredien, ki kleči ob njegovi postelji.

— Ah, ti me slišiš? — je začela deklica znova. — Ti me slišiš, Silvere? — Ti torej zopet poznaš svojo Jakobino, ki te ljubi in ki ni razen tebe še nikogar ljubila.

Napeto je poslušal vse te besede in bal se je, da bi katere ne preslišal oziroma izgrešil.

Tedaj je pa smehljaj sreče razjasnil njegov obraz, in njegove oči se niso več zaprle. Bile so naširoko odprte, pa niso videle ničesar: neprestano so se namreč polnile s solzami.

— Jaz te ljubim, Silvere — jaz sem te vedno ljubila — je nada-ljevala deklica. — In sedaj sem prepričana, da me tudi ti ljubiš.

Ah, kako krasno, kako nebeškolepo je življenje!

In on je morda nehoté odgovoril s tihim glasom:

— Da, Jakobina, jaz te ljubim! Ljubil sem te neprenehoma, brez prestanka v vedno večjo močjo.

Zatem je umolknil. Za ves svet bi ne mogel izkaziti v besedah, kar je čutilo v tem trenutku njegove sree. — Jokal je in jokaj, kaj je pa občutila njegova duša, se mu je bralo na obrazu.

Videl je, kako so se približale Jakobini ustnice njegovim.

Zdelo se mu je, da se je v tem poljubu raztopilo vse njegovo žitje v sladk, smrti podoben mir.

Bil je še preslab, da bi prenesel tako blažnost. Blžnji predmeti so polagoma izginiti izpred njegovih oči. Glasovi zunanega sveta so se odmikali njegovemu ušesu in duhu. Začela ga je tresti mrzli-ca, kateri je sledila vročina.

Slednjič je žarelo njegovo telo, kakor ogenj.

Tako je ležal, ne da bi se zavedal, kaj se godi krog njega. Pri-šel je zdravnik in odredil vse potrebno.

Šele naslednje jutro je čutil, da mu je dajala Jakobina piti in ko se je nekoliko ozrl, je videl v naslonjaču črno abbejevo postavo.

Štutil je, da se nahaja v sobi mlade deklice, nek prijeten vonj je dihal vsa okolica. — Čutil se je tako srečnega, da je mislil, da sanja.

Krog polne mu je precej odleglo.

Hotel se je vstati, zahvaliti se abbeju Bordesu ter se vrniti v svojo votlino.

Toda Jakobina je bila odločno proti temu.

(Dalje prihodnjič.)

Ustanovni shod Jugoslovanske Demo-kratske stranke

(Jug. Čas. Urad. Washington, D. C.)

(Nadaljevanje.)

Pozdrav dr. Budisavljevića.

Po volitvi izvrševalnega odbora stranke se je priključil k besedi sa-borski poslanec dr. Srdjan P. di-savljević. Med velikim skupnim navdušenjem je izročil pozdrave ju-goslovanske demokratske skupine, ki je zbrana okoli "Glasa Sloven-cev, Hrvatov in Srbov, ter se za-hvalil za sprejem, katerega so mu priredili kot zastopniku bratskega naroda. Povdarjal je, da se isto-tako v Zagrebu, kakor po vsej srbski in hrvatski zemlji čutijo ene v težnji po samostojni, neod-visni jugoslovanski državi ter da imajo iste težnje kakor Slovenci. (6 vrst zaplenjenih.) Biti hočemo ena stranka, ki se bo borila za le-po bodočnost edinstvenega ju-go-slovanskega naroda.

Predsednik dr. Tavčar je podal nato besedo poslanca dr. Ravni-harju, ki je govoril o pravcu po-litike in o taktiki stranke do bo-dočega zborovanja zaupnikov.

Svetovna vojna je revolucionirala naš narod v njegovem mislje-nju in v njegovi volji. — Prej raz-deljen na toliko in toliko strank, ki so se pripravale med seboj, ki so delale eksperimente na živem narodnem telesu, od katerih je imela vsaka pred seboj svoj cilj in šla svojim putem, ne vedno na ko-rist narodu — ta narod je našel samega sebe. Danes moremo ugo-toviti, da velika doba ni našla ma-lih ljudi. (Odobravanje.)

(47 vrst zaplenjenih.)

Ko smo 30. maja 1917 mi držav-ni poslanci dali narodu geslo, ka-tero imenujemo našjo deklaracijo, tedaj je zapela narodova duša od navdušenja. To parolo smo dali tedaj narodu na glasovanje in izvršil se je plebiscit, da si lep-tega in popolnejšega ne moremo misliti. Na stotine in stotine občin lo je sprejelo, na stotine podpis-ov nosi naša deklaracija. (34 vrst zaplenjenih.) Danes se nihče več ne vprašuje, ali se bo izpolnila, temveč je vsakdo prepričan, da bo napočil v najbližji bodočnosti dan, ko bo postala naša zahteva me-so in kri. S tem je že tudi dan prave naše politike. Na eni strani zahtevamo naše politike, na drugi strani realizacijo našega cilja, na

drugi strani pa brez usmiljenja odbijati vse napade na narodno integriteto in odgovarjati na na-pade. Zbrati ter pripraviti moramo vse duševne in materialne mo-či, s katerimi razpolaga narod, da nas ne bo našel trenutek, ko bo vzišlo solnce svobode, speče, da si ne bi šele tedaj menecali oči in za-čuden vpraševali, kaj pomeni ta svetloba. V tem trenutku moramo biti pripravljeni, zgradba našega državnega telesa mora biti sezida-na do najmanjših detajlov. Zato nam je potrebno ono edinstvo, ki veže in spaja danes narodne vrste brez razlike na stranke. To edinstvo moramo se bolj utrditi, še tesneje moramo skleniti naše vr-ste. Odvrzimo zarjavelo orožje, s katerim je brat ubijal brata, na-mesto tega pa poostroimo celike meče za dosego skupnega vzvišene-ga cilja. Danes niso "liberalci", "klerikali", "socialisti", danes si član naroda, ki hoče svobodo in ki ima trdno voljo doseči jo. (Tako je!) Zato se mi zdi važno, pa bodisi da izgleda to tudi paradok-sno, da stranke izpopolnijo svoje organizacije, kajti lažje bo naše delo, ako bomo mogli računati s tremi ali štirimi velikimi organi-zacijami.)

Govoril je še o čim složnejšem sodelovanju med strankami.

Resolucije o taktiki Jugoslovanske Demokratske Stranke.

Sprejeta je bila naslednja reso-lucija:

"Jugoslovanska Dem. Stranka, čuvajoč svoja programska načela, naj išče čim ožjih vezi z vsem ju-goslovanskimi strankami, ki ima-jo v svojem programu neodvisno državo naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev, ter naj z njimi sporaz-umno deluje za dosego tega skup-nega cilja."

Dalje je bila sprejeta najostrej-ša opozicija proti vladi, kakor bo to odredil Narodni Svet, oziroma Jugoslovanski klub.

V imenu Čehov je govoril dru-gič "Narodnih Listov" v Pragi, J. K. Strakaty. Povdarjal je, da

"se mora rešiti jugoslovansko, če-ljako in poljsko vprašanje sedaj ali nikoli". Svoj govor je zaključil v

besedami: "Da živi Jugoslovans-ka Demokratska Stranka. Da živi sloga od Tatire (gora na Slova-skem) do Jadrana. Da živi samo-stojna in svobodna jugoslovanska, češka in poljska država!" (Burne ovacije Čehom.)

Za njim je govoril še dr. Triller o grem postopanju vlade z gori-skimi begunci ter o kolonizaciji Goriske z Nemei. "Ali naš narod ne bo pustil svoje rodne grude na cedilu in z rokami se drži svoje porušene koče. Organizirati se mora pomoč, ali pomagati more-samo država. Zato je v tem naro-du kljub strašnim vsakdanjim škribem čvrsto prepričan, da mo-re pričakovati pomoči samo v sa-mostojni jugoslovanski državi. Ta bo pozlatila njegovo trpljenje!" (Burno odobravanje.)

Zborovanje je zaključil dr. Tavčar. Burni vskliki: "Živela ju-goslovanska demokracija! Živela Jugoslavija!" Z velikim navduše-njem so vdeleženci peli: "Lopa naša domovina". "Kje dom je moj" in "Hej Slovani".

Uprava Jugoslovanske Demokrat-ske Stranke.

Po glavnem zborovanju se je vršila pod predsedstvom dr. Tavčarja seja izvrševalnega odbora stranke, na kateri je bila izvolje-na uprava Jugoslovanske Demo-kratske Stranke. Za predsednika stranke je bil soglasno izvoljen dr. Ivan Tavčar, za člane uprave J. D. S. pa: dr. Vekoslav Kuko-vec, Stajersko; M. Prosek, Koroško; župan Stepančič, Gorjsko; dr. Vladimir Ravnihač, Ljubljana.

— Izvrševalni odbor je imeno-val zastopnika za Narodni Svet.

Zvečer se je vršil prijateljski večer v hotelu Union.

"Freundenblatt" o zborovanju.

Z ozirom na to ustanovno in ze-lo važno zborovanje Jugoslovans-ke Demokratske Stranke piše du-najski "Freundenblatt" dne 7. julija:

"Dr. Waldner, predsednik zve-ze nemških nacionalnih strank, je posetil večeraj ministrskega predsednika dr. Seydlerja, z name-nom, da ga opozori ki so bili dr-žani na pred kratkim se vršecem zborovanju za ustanovitev Ju-go-slov. Dem. Stranke.

Ministrski predsednik je odgo-ovoril, da mu ni ničesar znanega o kakem poskusu, da bi se vršil tak zbor. In tudi notranji minister, katerega je vprašal o tej zadevi, ni popolnoma ničesar vedel o tem. Kranjski deželni predsednik, na katerega se je obrnil, da mu po-šlje poročilo, je odgovoril, da ni mogel prepuvedati tega shoda, ker je bil omejen na povabljenе goste. (5 2.)

Dalje je naložil deželnemu pred-sedniku, da pošlje natančno poro-čilo čim prej mogoče.

Vsi dunajski in tudi nekateri nemški listi so objavili informa-cije Dunajskega Korespondenč-nega Ureda glede korakov, katere je podvzel dr. Waldner, predse-dnik zveze nemških narodnih strank, glede zborovanja v zad-njem času ustanovljene Jug. Dem. Stranke v Ljubljani."

Dunajska "Arbeiter Zeitung" komentira 7. julija pod naslovom "Dennunecije" to informacijo sledeče:

"Čelo odobravanje zborovanja mora služiti gentlemanom od ne-mških nacionalnih strank kot pre-tvoza za deuneciacije. Ali je svo-boda zborovanja garantirana po postavi pod nadzorstvom gentle-manov nemških nacionalnih strank? Ali ministrski predsednik v resnici misli, da se bodo vse na-rodnosti uklonile takemu nazira-sju od strani članov nemških na-cionalnih strank?"

(Koniec.)

Tatovi v Petrogradu.

Stockholm, Švedska, 19. sept. Iz Moskve in Petrograda je danes prišlo mnogo beguncer, ki so od-potovali iz Rusije 13. septembra. Pripovedovali so, da se ushaja ru-ska prestolnica popolnoma v rokah anarhistov in da so razmere slab-še kot kdaj poprej. V mestu ni policijskega varstva in nikogar, ki bi držal red; ljudi javno pobijajo po cestah, ali pa jih ropajo, kaj-ti nobene nevarnosti ni, da bi kdo bil kaznovan za svoj zločin.

Oboževane tolpe vdirajo v hiše, kradeč in moreč pri iskanju de-narja, obleke in drugih stvari. Mnogi begunci so na ta način iz-gubili vse svoje premoženje in ce-lo obleko.

Po njihovem pripovedovanju se poročila, da je bilo mesto do po-lovice požgano, pretirana, toda ze-

lo veliki požari so uničili cele ok-raje, ker se je ogenj zelo naglo širil, organiziranih požarnih bramb-pa ni.

"Bodite trdni", — pravi Hinden-burg.

Amsterdam, Holandsko, 22. sept. — Maršal von Hindenburg je v odgovor na pozdrave, katere se mu je poslalo s patriotskega zborovanja v Juteberg, sporočil naslednje:

— Prvi odgovori iz sovražnega taborišča na avstrijsko poslanico razkrivajo stanje duha pri sovra-žnikih. Vsprečo tega more biti za nemški narod veljavna le ena pa-rola: — Nemški narod bodi trden!"

— Kodanj, Dansko, 22. sept. — ameriški odgovor na avstrijsko mirovno poslanico ter govor fran-coskega ministrskega predsedni-ka Clemenceauja naj bi se soglas-no z berlinskim "Lokal-Anzeiger" nabilo kot plakate ter razširilo v milijonih izvodih med nemškimi narodom.

— Noben nemški mož ali nem-ška ženska, ki pozna vsebino ter pomen tega izjav, — izjavlja list — ne more dvomiti o tem, da je mi-rnogoče le potom naše zmage za vsako ceno ali potom našega de-janskega uničenja.

Eksplodizja v Avstriji.

Amsterdam, Nizozemsko, 22. sept. — Dunajski listi pišejo, da je bilo pri eksploziji v municijski tovarni Woellersdorfu ubitih 282 oseb in mnogo ranjenih.

Požar je nastal v oddelku za smodnik. Vsled vročine so bili de-lavci omamljeni. Med žrtvami so bile večinoma deklice.

Iščem svojega bratrance Franka ČEHUN iz vasi Gozd, okraj Kamnik na Gorenjskem. Pro-sim ga, da se mi oglasi na na-slov: Anton Kuhar, prigioniere di guerra, Corp. 48. Comp. I. P., Volto Mantovano, Prov. Man-tova, Italia.

VABILO

na veliko zabavno veselico, kate-ro priredi društvo sv. Alojzija št. 36 JSKJ. v Conemaugh, Pa., dne 28. septembra. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina za moške 35c.

Ker je ta veselica namenjena za nakup 4. Liberty bonda, zato va-bimo vse člane in članice, kakor tudi druge rojake in rojakinje iz te okolice, da nas blagovolijo po-setiti v obilnem številu na ome-njeni večer. Za dobro potrebo in zabavo je dobro preskrbljeno. K obilni vdeležbi vabi Odbor.

(23-25-9)

Pomožite svoje znanje v naravoslovju.

Narava nam daje mnogo rastlin, s katerimi je mogoče zdraviti razne bo-lezni. Jaz imam v zalogi ter razpo-lagam raznovrstne suhe rastline, cvetja, jagode in korenine, take, ki izvirajo iz vsch delov sveta. Pišite jo moj brezplačni cenik. Knjiga "Mali domači zdravnik", ki stane samo 25 centov, obširno opisuje veliko število rastlin in daje nasvet, za katere bolezni in ka-ko se naj najbolje, ne odlašajte, naročite takoj to pocitljivo knjigo.

MATH. PEZDIR, P. O. Box 772, City Hall Sta., New York, N. Y.

NAZNANILO.

Rojakom v državah Michigan in Minnesota naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

Mr. OTTO PEZDIR,

ki je pooblaščen pobirati naročni-no za "Glas Naroda" in izdajati pravoveljavna potrdila. Rojakom ga toplo priporočamo.

NAZNANILO.

Rojakom po državi Pennsylvan-ia naznanjamo, da jih bo obiskal

Mr. JANKO PLEŠKO

ter pobiral naročnino, zato ga ro-jakom toplo priporočamo. Po prv-em oktobru ne bo nihče prejemal lista, ako ni naročnino vnaprej plačal. To zahteva od nas novi zakon.

Upravištvo Glasa Naroda.